

Tevékenységi terv/ Projekt terv

Címe: Talpra magyar! (Petőfi Sándor) – Március 15
Megvalósulásának tervezett ideje: 2025.03.03-03.14-ig
A tevékenység/projekt tervezett indító élménye: Nemzeti színű karkötő készítés
A tevékenység/projekt tervezett lezáró élménye: Kincskereső séta

A tevékenység/projekt megvalósítása során kiemelt célok:	A gyerekek gyűjtsenek tapasztalatokat, ismereteket (kiscsoport, középső), vagy mélyítsék el meglévő tudásukat (középső, nagycsoport) a Magyar Forradalom és Szabadságharc lényegéről, légköréről, érezzék át az ünnepi hangulatot, fejlődjön a hazánkhoz fűződő pozitív érzelmi viszonyuk. Ismerjék fel a Magyar Zászlót, tanulják meg, hogy Magyarországon élnek és, hogy ők magyarok. Szeretet megnyilvánulása, kifejezése.
Feladatok:	Beszélgetés, ismeretek felelevenítése, új ismeretek átadása Március 15-vel, a Magyar Forradalom és Szabadságharccal, a védelemmel, hazaszeretettel kapcsolatban. Megismertetni a gyerekeket vagy feleleveníteni eddigi tudásukat katonákkal, nemzeti színekkel, hazával kapcsolatos dallal, mondókákkal, versekkel, mesével. Térrendezés
Fejleszthető képességek:	Vizuális képességek (finommotorika, téri tájékozódás síkban, térben, színérzék, kreativitás, szem-kéz koordináció, rész-egész, azonosságok-különbözőségek; fonás, fűzés, sodrás, gömbölyítés, varrás, festés technikája, taktilis érzékelés). Gondolkodási képességek (emlékezet, figyelem, rövid és hosszú távú memória), Matematikai tartalmú tapasztalatok (számlálás, matematikai formák, irányok, viszonzszavak). Anyanyelvi képességek (Szókincsbővítés, fogalomalkotás, kifejezőkészség.) Zenei képességek (ritmusérzék, egyenletes lüktetés átvétele, tartása tapssal, meneteléssel, tiszta éneklés, halk-hangos megkülönböztetése). Testi képességek (karizom, lábizom, hátizom, egyensúly, tájékozódás térben, taktilis érzékelés).

	Szabálytudat alakítása, szociális érzék (együttműködés, egymásra való odafigyelés, érzelmi intelligencia, egymás munkájának elismerése, egymás segítése, kapcsolattartó képesség)
--	---

Játék és a játék feltételeinek biztosítása (ötletek a játék tevékenység megsegítéséhez, kiegészítő eszközök készítése)	<p>(Udvari) mozgásos játékok</p> <p>Séta a teremben zenére.</p> <p>A katonáknak fontos, hogy jól megfigyeljenek mindent, jól tájékozódjanak: Fedezd fel tekinteteddel a terem minden zegét-zugát. Keress meg egymás után a tekinteteddel mindenkit, és köszönts a szemekkel!</p> <p>Most tisztelegj mindenki felé!</p> <p>Most fogj kezet valakivel, és mondd Neki a huszár köszöntést: erőt, tisztességet!.</p> <p>Most járj egyel olyan gyorsan, mint, ahogy járni szoktál, de vigyázz, ne menj neki senkinek.</p> <p>Most keresd meg azt, akivel egy kézzel fogtál kezet, és rázz vele kezet, és köszönts huszár módon: erőt, tisztességet!</p> <p>Most mutass ijedt arcot mindenki felé, mert látod, hogy közeledik egy másik katona csapat!</p> <p>Most mosolyogj rá mindenkire, mert kiderült, hogy a katona csapat barátságos, nem akar bántani senkit!</p> <p>Most ülj rá a lovadra, és lovagolj: két karod előre nyújtva, rugózz két térdedet egyszerre behajlítva, majd lépj előre, és megint rugózz.</p> <p>Most sétálj úgy, mint, aki nagyon elfáradt, és alig bírja vonszolni magát!</p> <p>Most menetelj úgy, mint a katonák: ellentétes kéz-láb emelés, katona lépés.</p> <p>Katonáknak jól kell célozniuk:</p> <p>Bimm bamm bumm! képzeletbeli labdatovábbító játék feszültségoldásra</p> <p>https://youtu.be/5G5SnFC4ffc?feature=shared</p>
--	--

A Katonák elbúcsúznak szeretteiktől- Ölelő kör: (Egy régi Montesszori módszer) Körben ülünk, majd elindítjuk az ölelő kört. Mindenki tovább adja az ölelést a mellette ülőnek, így lehetőségük van a testi közelségből adódó pozitív érzések megtapasztalására. Az ölelés hatására csökken a feszültség, és segít jobban odafigyelni a másokra. Fejleszti a gyermekek közti pozitív érzelmi viszonyt, segítséget nyújt a peremhelyzetű gyermekeknek is a társaikhoz való közeledésre.

https://www.csaladinet.hu/m/hirek/gyerekneveles/kisgyerekek/23543/indulatkezeles_jatekosan

Várostrom

WC papír gurigákból/ konzervdobozokból, várat építünk (alul 5 elem, fölötte 4 elem, a fölötte 3 stb.) Ezt a várat kell a labdával eltalálni, akinek nem sikerül, állítsa fel újra.

Bástyák ágyúzása:

Az udvaron felállított kugli elemeit labdával kell eltalálni, ki talál el többet? A labda az ágyúgolyó.

Kockavár építése bekötött szemmel

A gyermekek bekötött szemmel építsenek kockavárat. Az lesz a győztes, akinek a legmagasabb lett a vára anélkül, hogy ledőlt volna. Többben is építhetik a várat, így figyelniük kell egymásra is, és a várra is.

Ragadd meg! – mosdóba menés előtt

A kör (közepére, egy kötél mellett) körbe kis zászlókat//diókat teszünk. Ha diókkal játszunk, azt mondom, ez a katonák étele. Amikor azt mondom: Ragadd meg, egyet el kell kapniuk, az éhes katonáknak (gyerekek) akinek nem jut, megy a mosdóba. Minden kiesésnél elveszünk egy zászlót/ diót!

	<p>Mosdóba menés előtt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megmászni a "várlétrát" (Behozni egy létrát, mindenki átmászhat rajta) • Átugrani a "várárkot" (Bizonyos, kékes anyaggal kijelölt távolság átugrása) • Átbújni a "titkos alagúton" (tornaalagútban mászás) • Összetett "katonai" akadálypálya • "Ágyúgolyó" (labda) görgetése • a gyerekek hason kúsznak, ellentétes kar-láb munkával. • menetelés az ajtóig (ellentétes kar-láblendítés. Tanulófázis ellentétes kar-térd érintés)
<p>Verselés, mesélés</p> <ul style="list-style-type: none"> • anyanyelvi és drámajátékok 	<p>Petőfi Sándor: Nemzeti dal (1. versszak)</p> <p>Talpra magyar, hí a haza! Itt az idő, most vagy soha! Rabok legyünk vagy szabadok? Ez a kérdés, válaszatok! – A magyarok istenére Esküszünk, Esküszünk, hogy rabok tovább Nem leszünk!</p> <p>https://magyar-irodalom.elte.hu/sulinet/igyjo/setup/portrek/petofi/nemdal.htm</p> <p>Mentovics Éva: Bátor huszárok</p> <p>Lendül a kardjuk, csillan a lapja. Bátor huszárok készülnek harcba. Dobban a patkó, indul a vágta,</p>

harsan a kürtszó,
senki se gyáva.

Pirkad a hajnal,
nap tüze éled,
felszabadítják
a magyar népet.

<https://jatsszunk-egyutt.hu/ovis-versek-marcius-15-re/>

Mentovics Éva: Huszár vagyok

Huszár vagyok, dalia,
alattam a paripa.
Nézzétek csak, fiúk, lányok,
paripámmal poroszkálok.

Szép hazámat szeretem,
zászlót lenget a kezem.
Szól az anyám: - Büszkén nézem,
te vagy az én szép vitézem.

<https://pin.it/oRurwYBX0>

Magabiztos tudás után a vers összekapcsolása mozgássorokkal
ritmusra. (homloklebeny, alapozó terápiás gyakorlatok)

pl.: állásban:

Csapás a jobb combra a jobb tenyérrel, dobbantás jobb lábbal,
dobbantás bal lábbal, csapás a bal kézzel a bal combra, majd haladás
visszafelé: bal lábbal dobbantás, jobb lábál dobbantás, jobb tenyérrel
csapás a jobb combra. Így folytatjuk folyamatosan.

Ha már jól megy, keresztbe tett lábakkal folytatjuk a gyakorlatot, úgy,
hogy mindig egy irányból haladunk, tehát azzal a lábbal dobbantunk
először, ami a kar mellett van.

vagy különböző kézmozgásokkal.

dalia jelentése

1. (régies, irodalmi nyelvben) Hős, harcos férfi

2. (választékos) Magas, karcsú, arányos termetű, izmos férfi

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-a-magyar-nyelv-ertelmezo-szotara-1BE8B/d-23F4B/dalia-24013/>

poroszkál jelentése:

jobb elülső és jobb hátulsó, ill. bal elülső és bal hátulsó lábával egyszerre lépve halad.

egyforma ütemű, kocogó léptekkel v. dökögő mozgással halad.

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-a-magyar-nyelv-ertelmezo-szotara-1BE8B/p-44572/poroszkal-4625E/>

obsit, obsitos: A kiszolgált katona (obsitos), amikor letöltötte szolgálati idejét, elbocsátó levelet (obsitot) kapott.

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-neprajzi-lexikon-71DCC/o-7361B/obsit-obsitos-7361D/>

Anyanyelvi játékok:

Kirakok képeket, melyek március 15-vel kapcsolatos témákat ábrázolnak

Robotnyelven (szótagolva) mondok valamit a kirakott képeken lévő dolgok közül a gyerekeknek ki kell találniuk, mit mondtam. -

Kiscsoport

Varázsnyelven (csak magánhangzókat mondva) mondom a kirakott képeken lévő dolgokat. A gyerekeknek ki kell találniuk, melyik szót mondtam. – Középső, nagycsoport

A szavak első vagy utolsó részét/hangját mondom, a gyerekeknek ki kell találni, hogy mire gondoltam a kirakott képeken lévő dolgok közül.-

Középső, Nagycsoport

Beszélgető kör Magyar Szentkorona képének körbeadásával: Ha király lennél, milyen király lennél, mit csinálnál, milyen király lennél?

	<p>Magyar népmesék:</p> <p>Az egyszeri asszony meg az ördög</p> <p>Hogyan lett a huszárnak lova?</p> <p>Az obsitos meg az okos lány</p> <p>Az obsitos</p> <p>Az ecceri huszár</p> <p>A katona meg a szabólegény</p>
<p>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</p>	<p>Weibl-Jákob Márta: Baktat a ló</p> <p>Baktat a baktat a</p> <p>Baktat a ló,</p> <p>Kaptat a kaptat a</p> <p>Hegyre Fakó</p> <p>Pattog a csattog a</p> <p>Ló pata ó</p> <p>Ugrik a ugrik a</p> <p>Lóra Jocó.</p> <p>https://pin.it/4JNxDXLAR</p> <p>Mindig más gyermek nevét helyettesítjük be a mondókába.</p> <p>Piros, fehér, zöld</p> <p>Ez a magyar föld!</p> <p>Menetel az ezred</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=jW3XBbFBOcs</p> <p>Egyenletes lüktetés érzékeltetése tapssal, rugóval.</p> <p>Így tedd rá továbbképzésen tanult tánclépések gyakorlása tulipánok segítségével:</p> <p>piros tulipán: tűz: átugorjuk</p> <p>fehér: bokázás: taps, tenyérrel bokára csapás. (saját kitaláció).</p> <p>zöld tulipán: cifra néven ismert titi tá (tu-li-pán) ritmusú dobogó. Ugrás bal lábra, utána a jobb lábra, majd újra balra. (Mónika néni fut, fut megáll-ként tanította).Begyakorlás: ritmustapsolással: tu-li-pán</p>

mondása, közben úgy tapsolunk, mint ahogy a szánk mozog, majd a tulipán mondásának ritmusára dobbantunk lábunkkal, közben csípőn a kéz. Majd kétszer taps és kétszer dobbantás a tulipán mondása közben. Először felmutatom a különböző tulipánokat, és a gyerekeknek a megbeszélte mozgást kell csinálni.

Ha ez már jól megy: lerakjuk a szőnyegre a tulipánokat és zeneszóra táncolunk:

Egymás elé helyezve több oszlopba: úgy lehet kimenni a mosdóba, hogy végig megy a pályán, az adott lépéseket végrehajtva.

Mindig mondok egy fajta tulipánt, amihez oda kell menni, és kilépni a hozzá tartozó táncot.

Szétszórt alakzatba helyezett tulipánoknál, ha odaér valamelyikhez, azt a lépést kell kitáncolni, amit a tulipán jelöl.

zene: Kolompos együttes - Jönnek a huszárok (koncert részlet, népdal, néptánc)

https://youtube.com/watch?v=k_EEbBeLzVc&feature=shared

Hétfvári Andrea: Szép zászlónk c. vers - Juhász Kata megzenésítése

„A szép zászlónk három színe,

három szót vés be a szívbe:

piros, fehér, zöld,

ez a magyar föld.

A piros szín a hűségé,

a fehér a tisztességé,

zöld az erdő, zöld a rét,

boldog legyen ez a nép!”

<https://brennerovoda.martinus.hu/2023/04/05/marcius-15-re-nemzeti-unnepunkre-valo-megemlekezes-gyermekszemmel/>

https://youtube.com/watch?v=PY6QsM7j_xA&feature=shared

bokázó tánclépések, halk-hangos gyakorlása

**Rajzolás, festés,
mintázás, kézi
munka**

Piros-fehér- zöld színű karkötő készítés 7-es fonással, korong segítségével:

<https://www.facebook.com/reel/1109268954166938>

Nyíllal jelöljük a haladás irányát: balról jobbra haladás

Kisebbséghez kötött piros, fehér, zöld fonál sodrása kifeszítve, vagy piros, fehér, zöld vasalható gyöngy fűzése.

Rajz a születésnaposnak

Kokárda összevarrása közepén gombbal/ X öltéssel piros-fehér-zöld szívekből.

Gyurmázás szabadon.

Gyurmából síkban (forma segítségével) vagy térben ló, vagy lófej formázása.

Párta készítése: Mutatok képet a pártákról. Kör alakú tálkával félkör kivágása : gyurmával virágformák rátapasztása/karcolással pöttyözéssel formák készítése/ száradás után festéssel díszíthetik.

<https://hagyományozobolt.com/sct/384378/Partak>

Piros-fehér- zöld befőtt készítése: minden nap az egyik színből kell krepp papír galacsinokat gyűjteni, és megtölteni a befőttes üveg harmadát. Zölddel kezdjük. A végén egy anyagot teszünk az üveg fedelére és (nemzeti színű) szalaggal átkötjük.

	Karton dobozra felrajzolt formák kirakása piros-fehér-zöld színű pomponokkal piros-fehér-zöld sorrendben.
Mozgás <ul style="list-style-type: none"> • a mindennap os testmozgás játékai és feladatai 	<p>Alapozó terápia, homloklebeny, 2 agyféltekés feladatok</p> <p>szem-kéz-láb mozgás összehangolása, memória feladatok</p> <p>Pinocchio mozgássor utánzása (fokozatos megtanulása):</p> <p>Az irányokat mindig mondjuk közösen:</p> <p>1. gyakorlat:</p> <p>2 kéz előre</p> <p>jobb kéz jobbra oldalsó középtartásba</p> <p>bal balra oldalsó középtartásba</p> <p>2 kéz hátra</p> <p>test előtt taps</p> <p>ha már jól megy, fordítva:</p> <p>2 kéz hátul</p> <p>jobb kéz jobbra oldalsó középtartásba</p> <p>bal balra oldalsó középtartásba</p> <p>2 kéz előre</p> <p>2. gyakorlat:</p> <p>2 kéz fent</p> <p>2 kéz lent</p> <p>taps elől</p> <p>ha már jól megy, visszafelé:</p> <p>2 kéz lent,</p> <p>2 kéz fent,</p> <p>taps hátul.</p> <p>üMondókák, versek lemozgása gimnasztikai elemekkel kísérvé</p> <p>(Udvari) mozgásos játékok:</p>

Felállás egyenes vonalban, az aktuális mondóka elmondása, miközben az egyenletest tapsoljuk, vagy dobbantjuk. Minden elmondás után más-más feladatot hajtunk végre a vár körül. (Azokat a feladatokat, ahol a tenyeret le kell rakni a gumitéglára, csak száraz időben és kesztyűben végezzük, mert a gumitégla befogja a gyerekek bőrét), pl.

Futás

Oldalsó középtartásban röpködés

Szökdelés páros lábon

Magas térdemelés

sarokemelés

nyusziugrás

békaugrás

törpejárás

medvejárás (tenyér talajra érintésével vagy csak törzsdöntéssel és a 2 kar lógatásával)

sasszé

keresztmozgás: előkészítés: kaszáló mozdulat, majd bal kezeddal érintsd meg jobb térdedet, úgy, hogy térdedet felemeled, majd jobb kezeddal, bal térdedet. Ezt a mozgást folytasd folyamatosan.

napimádás: hátonfekvés, kar, láb megtartása a levegőben, amíg az óvónő 10-ig számol

bohóc: terpesz-zár a hozzá hangolt karmozgással együtt: terpesz + taps a fej fölött, láb zárása és karok leengedése a comb mellé.

pörgés-forgás saját tengely körül

Böködő- kint/bent

A gyerekek egyik tenyerüket kifelé fordítva a hátukhoz szegeznek, ez lesz a "cél tábla". A másik kezük mutató ujjá pedig lesz a böködő. Ki hányszor bökött? Kik nem böktek meg?

Séta

Futójáték a Tűz- víz-repülő mintájára (futás, a vezényszóra az adott feladatot kell csinálni), pl:

víz (kék szőnyeghez állás)

tűz (felmászás a bordásfalra)
repülő (lefekvés a talajra, kar oldalsó középtartásban)
felemelkedett repülő (fekvés, mellkas emelés, oldalsó középtartás)
távcső (hason fekvés, mellkas emelés, 2 kéz a szem előtt, úgy csinálunk, mintha belenéznénk a távcsőbe)
lombos fa (srégen magas tartásban a kar)
kisbokor (összekuporodás guggolásba, a térdet átölelve)
harang bordásfalon lógva lábemelés)
bölcső (hason fekve bokafogás)
gólya (egy lábon egyensúlyozás)
kisgólya: (egy lábon állás térdet behajlítva)
palacsinta (gurulás hossz tengely irányban a talajon)
palacsinta (háton fekvés) gombóc (felülve összegömbölyödés)-
Magnevezem a palacsinta és a gombóc ízét
béka,
kidólt fa,
medvejárás: gyorsan, vagy lassan, előre-, vagy hátrafelé, és (nagyobbaknál) megadott számú lépéssel kell végezni.

Lovaglás egymáson: kisebbek ülnek a nagyobbak hátára

Akadálypálya, huszárképzés: egyensúlyozás a fal mellé rakott felfordított padon (akinek szükséges, támaszkodhat a falnál), húzózkodás a padon, felmászás a bordásfalra, lecsúszás a bordásfalhoz rögzített padon, egyensúlyozás az egyensúlyozó korongokon, felugrás-leugrás a zsámolyokon, futás szlalomba a bóják között.

Védd a várat! – tornaterem (zoknival a csoportban is játszható)

A tornateremben kötélkarikából várat készítünk. Ebben állnak a várvédők. Akik a körön kívül vannak, azok lesznek az ostromlók. Megpróbálják bedobni a babzsákjukat a körbe, vagyis elfoglalni a várat. A várvédők szorgalmasan hajigálják ki a körből a bedobott babzsákokat.

	<p>Egy előre megbeszélte idő múlva (pl. homokóra) megszámláljuk az ostromlók térfelén, vagy a várvédőknél van több babzsák, az a csapat győz, akinél kevesebb babzsák van. Hogy igazságos legyen, úgy indul a játék, hogy a várban és a várostromlóknál is ugyanannyi babzsák van. A csoportszobában játszható úgy is, hogy papírtéglákból építjük meg a várfalat (1 sor téglá) a kötél helyett a téglák jelölik a vár határát.</p>
<p>Külső világ</p> <p>tevékeny megismerése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alapvető környezet és természetv. édelmi ismeretek • Matematikai tapasztalatok 	<p>Március 15. Dubble– a gyereketető oldaláról</p> <p>Megnevezzük előbb, hogy mik láthatók a képen (Széchenyi István, Petőfi Sándor, kokárda, huszárcsákó, kard, huszár) Majd mosdóba menés előtt mindenkinek mutatok 2 kártyát, meg kell nevezni, hogy lát-e 2 ugyanolyat.</p> <p>Motiváció: Kossuth Lajos azt üzenté</p> <p>Labda, vagy plüss dobása annak a gyereknek, aki jelentkezik, mert tudja a választ:</p> <p>Mi az a haza? Az ország, ahol születtünk. Melyik országban születtünk? Melyik országban élünk mi? Magyarországon.</p> <p>Van, aki közületek más országban született, mint, amelyikben most él? Vannak még más országok is a világban?</p> <p>Honnan tudjuk, hogy más országban vagyunk? Más nyelven beszélnek az emberek, más a zászlójuk. Milyen színű a magyar zászló? Piros, fehér, Zöld! – Elmondjuk a mondókát: piros, fehér, zöld, ez a Magyar Föld!</p> <p>Hogy hívják azokat az embereket, akik Magyarországon élnek? Magyaroknak.</p> <p>Milyen nyelven beszélünk mi? Milyen nyelven beszélnek a magyarok? Magyarul.</p> <p>Mi a mi anyanyelvünk? Az a szájunkban lévő nyelv? Nem, az a nyelv, ahogy az anyukánk beszél velünk. Aki magyar, annak magyar az anyanyelve. Veled, milyen nyelven beszélnek otthon? Neked az</p>

anyukád mongol, neki mongol az anyanyelve, Veled is mindig mongolul beszél?

Egyszer régen élt egy császár, aki nem volt éppen jószívű. Olyan dolgokat akart rákényszeríteni a magyar emberekre, amiket ők nem szerettek volna. Sok ilyen intézkedése volt, például az is, hogy nem engedte a magyar embereknek, hogy a saját nyelvükön, magyarul intézhessék az ügyeiket. Egy másik nyelvet, a németet kellett használniuk. Képzeljétek csak el, milyen nehézséget okozhatott ez azoknak az embereknek, akik nem beszéltek jól németül, milyen nehezen tudták csak megértetni magukat.

<https://mokastanitas.hu/blog/elolvasom/marcius-15-jatekos-tortenelem-30>

A magyarok 1848 márc. 15-én fellázadtak az elnyomás ellen, a hatalom ellen, mert szabadon akartak élni, azt szerették volna, hogy a saját ügyeikben, dolgaikban ne egy másik nép, ország királya dönthessen. (Ezt a fellázadást forradalomnak nevezzük)

Nemzeti Múzeum kertjében sok fiatal összejött, Petőfi Sándor írt egy buzdító verset az embereknek, amit el is szavalt. (Talpra Magyar első versszakának elmondása).

A forradalom győzött a magyarok győztek,, mert a magyarok követeléseit az uralkodó, a király elfogadta, (létrejött a magyar történelem első önálló kormánya 1848-ban elfogadott áprilisi törvények a polgári Magyarország megszületését jelezték) Ez a forradalom törvényesen és vér nélkül győzött, nem volt harc fegyverekkel, kardokkal.

De ez a győzelem sajnos nem tartott sokáig, az uralkodó nem akarta a magyarok követeléseit tovább betartani. Ezért a magyarok megint megharagudtak, és harcba indultak a Habsburgok ellen.

Több csatában nagy győzelmet arattak, de sajnos a végén veszített a magyar sereg, az ellenség előtt letették a magyarok a fegyvert, nem harcoltak tovább.

Mik azok a nemzeti színek? Amik a Magyar zászlón, kokárdán vannak.

Milyen színek vannak a Magyar zászlón és a kokárdán?

Egy kokárda bemutatása:

A kokárdát a szabadságharc kezdetén használták először, a kalapra vagy sapkára, vagy a szív fölé tűzték. Először Szendrei Júlia, Petőfi Sándor felesége tűzte Petőfi Sándor „szívére”. A színeknek jelentése is van:

A Piros- az erőt, szeretetet jelképezte,

A fehér- a hűséget jelenti

Mit jelent az, hogy valaki hűséges (hűséges a hazájához, mert itthon marad, és nem megy külföldre, hűséges lehet egy kutya, aki mindig visszatér gazdájához.)

zöld- a reménységet jelenti. Mit jelent a reménység? (Miben lehet reménykedni? abban, hogy jó idő lesz, hogy győz a csapat).

A gyermekek mértani formákból (építőkockából, legóból, rúdkészletből, logikai elemekből) várat építenek. Megkérdezem milyen síkidomokból dolgozott, és adott síkidomok, részek, hol helyezkednek el (viszonyszavak, irányok). És/Vagy Először az óvónő építi fel a várat, majd megkéri a gyermekeket, hogy jól nézzék meg és jegyezzék meg mit épített és ők maguk is építsék fel azt emlékezetből.-Ezt lehet társakkal is játszani.

Séta során ünnepi kincskeresés: Olyan dolgok keresése, számlálása amik Március 15. ünnepéhez köthetők: pl. zászló, piros, fehér, zöld színű dolgok, kávézó, galamb, 15-ös szám (Forrás: Mókás tanítás). Ki hány dolgot talált? Jegyezd meg, majd sorold föl, miket láttál! (számlálás, memória).

A csoport 5 pontjának megfogalmazása. (12 pont kapcsán).(Forrás: Mókás Tanítás)

pl. segítségnyújtás, bajtársiasság, vidámság, kedvesség, figyelmesség, tisztelet.

A huszár, lovas katona. 15 században Magyarországon kialakult könnyűlovassági fegyvernem katonája. Az ellenség üldözése, bekerítése volt a feladatuk.

Kézműves tevékenység alkalmával:

A párta a leányok fejét a szüzesség jelképeként övező pánt, párta főnév *pártát, pártája*

1. A hajadon leányok korona v. félhold alakú díszes fejéke.

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-a-magyar-nyelv-ertelmezo-szotara-1BE8B/p-44572/parta-44F76/>

A pártát a lakodalomig viselték. Pártában maradt a vénlány, akinek nem jutott férj és így nem állt módjában, hogy a pártát letegye.

[https://hu.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1rta_\(ruh%C3%A1zat\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1rta_(ruh%C3%A1zat))

pl. matyó vagy kalocsai mintát hímeztek rájuk.

Mutatok róluk képeket.

A Magyar forradalomhoz és szabadságharchoz köthető képek elrejtése pakolás előtt. Képek megkeresése pakolás közben. Képek helyének meghatározásával, a képek felfedése, megbeszéljük, mit ábrázolnak a képek.

<https://hu.pinterest.com/pin/663858801363118769/>

Kör, téglalap, kör négyzet koncentrációt fejlesztő, monotónia túrést gyakorló játékok:

A játék elején minden síkidomot megnevezünk:

2 kéz ellentétes feladata téglalap alakú vékony szivacsra ragasztott formákkal:

1. (könnyebb) feladat: A lapot állítva tartva:

Felső sor: Bal oldalon kör, jobb oldalon téglalap

Alatta lévő sor: Bal oldalon téglalap, jobb oldalon kör

Gyakorlás kezdete (kiscsoportosoknak elég ez a feladat): 2 kör megkeresése, ökölbe szorított kéz lerakása a két körre egyszerre, majd két téglalap megkeresése, élére állított tenyeret kell lerakni a téglalapokra egyidejűleg. Ezt a két feladatot kell váltva ismételni 15-20X.

Majd ugyan ezt, ha megfordítjuk fekvő helyzetbe a szivacsot.

Begyakorlás után: A lapot állítva tartva: Ahol kör van, ott ökölbe kell szorítani a kezet, ahol négyzet van, ott élére kell állítani a tenyeret egyidejűleg, soronként haladva.

Ebben a videóban látható ez a feladat is:

<https://pin.it/g6TOv4hon>

A lapot fektetve tartva is megcsináljuk a feladatot.

2. Következő feladat, amikor a szivacsot álló helyzetben tartva, egymás mellett háromszög és négyzet helyezkedik el:

Felső sor: Bal oldalon háromszög, jobb oldalon négyzet

Alatta lévő sor: Bal oldalon négyzet, jobb oldalon háromszög

Gyakorlás kezdete (kiscsoportosoknak elég ez a feladat): 2 háromszög megkeresése, szögek érintése egy irányba haladva, majd két négyzet megkeresése, 4 sarkának érintése egyidejűleg. Ezt a két feladatot kell váltva ismételni 15-20X.

Majd ugyan ezt, ha megfordítjuk fekvő helyzetbe a szivacsot.

Begyakorlás után: A lapot állítva tartva: Ahol háromszög van, ott a háromszög három szögét kell érinteni, ahol négyzet van, ott a négyzet három szögét kell érinteni egymás után, egy irányba haladva, folyamatosan, soronként haladva.

Majd fekvő helyzetbe fordítva a szivacsot ugyan ez a feladat.

Kulcskereső játék:

Egy vékony szivacsra kulcsok kontúrja látható. A megfelelő helyre kell helyezni a kulcsokat. Nehezítés: egy kulcs van, amit színével lefelé kell a szivacsra helyezni.

Feladatlapok a csoportszobában (pl.lamináltak)

Logiko piccolo labirintus, útkereső feladatok

<https://pin.it/2xfs5jDUI>

Fonott/fűzött karkötő felkötése a jobb karra.

Munka jellegű tevékenységek

Önkiszolgáló tevékenységek (terítés, asztal leszedése), Naposi feladatok –asztalnál ülés sorrendjében

Különböző megbízások, (pl. zsebkendő/gyümölcsös kosár hozása),

Öltözködés, gondozási teendők (fésülködés), rendrakás a csoportszobában, öltözőben,(homokozó) játékok elpakolása az udvaron. Ágyazás.

Szükség esetén könyvespolc, rajzasztal és babakonyha felelős választása. Könyvespolc felelős (könyvespolc rendben tartása, a polc rendjének ellenőrzése, a gyerekek figyelmeztetése a rend megőrzésére, és arra, hogy vigyázzanak a könyvekre)

Függöny behúzó és összekötő felkéréses alapon - tanulják a csomókötést

	<p>Nagyok segítségül hívása a kicsikhez. Napi szinten komposzt felelős kijelölése felkérésem alapon - A gyümölcs pucolásából származó hulladék kiöntése a komposztálóba. Kokárda varrás, karkötő fonás</p>
<p>Differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás lehetőségei</p>	<p>Anyanyelvi játékoknál korosztály szerinti differenciálás (lásd. mese, vers táblázatrészt)</p> <p>Kör, téglalap, kör négyzet koncentrációt fejlesztő, monotónia túrést gyakorló játékoknál a kisebbeknek csak az egyforma formákat kell érinteniük egyszerre</p> <p>Lovaglás egymáson: kisebbek ülnek a nagyobbak hátára</p> <p>egyensúlyozás a fal mellé rakott felfordított padon (akinek szükséges, támaszkodhat a falnál)</p> <p>gyurmázás szabadon/ló/párta formázás</p> <p>kisebbségek sodorhatnak, nagyobbak fognak</p>

Hogyan lett a huszárnak lova? (Magyar népmese)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy huszár. Délceg huszár, híres vitéz hírében állt, de nagy volt a bánata, mert nem volt neki lova. Mégiscsak nagy szegény, hogy egy huszár gyalog járjon! Azon tanakodott egyre, hogyan szerezzen lovat magának.

Mit csináljon? Mit csináljon? „El kellene menni egy lovardába, ahol nem pénzt kér a munkájáért, hanem lovat.” Szorgalmas volt a huszár, nem félt a munkától. Talált is egy gazdát.

– Adjon Isten! Jó napot, gazduram!

– Fogadj Isten, fiam! Aztán mi járatban?

– Munkát vállalnék.

– Örömet felfogadnálak, de bizony úgy leszegényedtünk a háborúban, hogy nem tudok fizetni.

– Nem is kérek más fizetséget, mint egy lovat.

– Egy lovat? De hát az én lovaim mind betegek, mind gyengék. Aszottak, soványak, hálni jár beléjük az élet!

– Egyet se féljen gazduram! Meggyógyítom én őket!

Kezet ráztak. Megszegődtek.

Bizony elszorult a huszár szíve a beteg lovak láttán. Egyik gyengébb volt, mint a másik.

„Ezeknek jó étel kell és jó gondozás!” – gondolta. Hozzálátott. Kitakarította az istállót. Lecsutakolta a lovakat. Megkefélézte a szőrüket. Készített nekik egy szép tágas kinti karámot, ahol a napfényben jó nagyokat sétálhattak. Mert ezek a lovak mindig az istállóban voltak. Nem takarították, nem sétáltatták őket annak előtte. A huszár tudta, hogy mi kell a lónak.

„Erőre kapnak, ha adok nekik jó ennivalót!” – gondolta. „Kaszálok nekik friss fűvet, azzal etetem őket.” A fű jól esett a lovaknak, de csak nem erősödtek.

„Hát, bizony, zabra lenne szükségük. De a gazda szegény. Nem telik neki zabra.”

Mit csináljon? Mit csináljon? „El kellene menni egy aratásba, ahol nem pénzt kér a munkájáért, hanem a learatott zabból néhány zsákkal.” Szorgalmas volt a huszár, nem félt a munkától. Talált is egy gazdát.

– Adjon Isten! Jó napot, gazduram!

– Fogadj Isten, fiam! Aztán mi járatban?

– Munkát vállalnék az aratásban.

– Örömet felfogadnálak, mert sok a munka. De bizony, úgy elszegényedtünk a háborúban, hogy nem tudok neked fizetni.

– Nem is kérek más fizetséget, mint néhány zsák zabot.

– Zabot? Hát azt szívesen adok!

Kezet ráztak. Megszegődtek.

Beállt a huszár az aratásba. Keményen dolgozott. Sok kéve gabonát lekaszált. Meleg volt, izzadt, de nem lankadt. Egyre csak a lovakra gondolt, amiknek nagy szüksége van a zabra, hogy

megeősődjenek. Látta ezt a gazda. Elégedett volt a huszár munkájával. A nap végeztével adott neki öt zsák zabot.

Örömmel vitte a zabot a lovakhoz a huszár. Megetette őket. A lovak a zabtól úgy jóllaktak, hogy kikerekedett a hasuk, megfényesedett a szőrük, visszatért az erejük. Örült a huszár. Elégedett volt a gazda. Megajándékozta a huszárt egy szép barna lóval. Felpattant rá – amúgy huszárosan! – és délcegen nyargalt a mezőben! Jól gondját viselte! Ápolgatta, szeretgette. A ló is szerette a huszárt, mert jó gazdája lett. Óvta, vigyázta őt minden csatában. Párja sem volt annak a lónak az egész huszárezredben!

<https://www.3szek.ro/load/cikk/111355/hogyan-lett-a-huszarnak-lova-magyar-nepmese>

Az egyszeri asszony meg az ördög (Magyar népmese)

Egyszer volt egy asszony, de az a világon mindent visszájára cselekedett. Egyszer mondja az ura, hogy hozza ki korábban az ebédet a szántóba. Ő bizony csak azért is legkésőbbre vitte. Máskor azt mondta, hogy vigyen jobb ételeket, de ő annál rosszabbakat vitt. Egyszer az ura másképpen kezd. Azt mondja neki: - No, te feleség, nehogy az ételt hamar kihozd, nehogy töltött tyúkot, palacsintát hozz, mert szántónak nem való. Az asszony bizony csak azért is a leghamarább kivitte az ételt, mégpedig töltött tyúkot, palacsintát. Másnap nekiáll az ura, és ás egy mély gödröt a szántóföld végében. Hát egyszer az ebéddel jön a felesége. Leülnek a gödör mellé enni. Azt mondja az ember az asszonynak: - Hé, feleség, nehogy közel menj a gödörhöz, mert beleesel. De bizony az asszony azért is közelebb ment. - Vigyázz, feleség, ne essél bele a gödörbe! De az asszony csak azért is beleesett. Az ember bizony otthagytá, elment haza. Az asszony eleget akart kijönni, de nem tudott. Egyszer azt mondja magában: - Bárcsak valaki, az ördög innen kivinne! Hát ott terem az ördög, s azt mondja neki: - No, azért jöttem, hogy kivigyelek. Ül fel a hátamra! Az asszony bizony felült, az ördög kiviszi. Azt mondja neki: - No, most már szállj le! Azt mondja az asszony: - Én bizony nem! Azt mondja az ördög: - No, várj csak, majd leszállasz te mindjárt! - ahajt nyargalni kezd vele az ördög. Egyik hegyről le, a másikra fel. De csak elfáradt, s a menyecske mégsem szállott le. Azt mondja neki az ördög: - Szállj le a hátamról! Az asszony azt mondja: - Én bizony nem! Megint nyargal vele az ördög, amíg jól elfárad, megint azt mondja: - Asszony, szállj le már a hátamról! Az asszony azt mondja: - Én bizony nem! Megbúsulja magát az ördög, hogy most már mit csináljon. Egyszer látja, hogy

jön egy huszár, azt mondja neki: - Hej, huszár uram, ha ezt az asszonyt lehajtja a hátamról, én kendet királlyá teszem. A huszár leszáll a lováról, kihúzza a kardját, nekimegy az asszonynak, hogy mindjárt kettévágja, ha le nem száll. De az asszony azt mondja: - Én bizony nem. A katona hadar feléje a karddal, azt mondja neki nagy mérgesen: - Asszony, szállj le az ördög hátáról, mert ha nem, elvégzem az életedet. De az asszony csak azt mondja: - Én bizony nem! Azt mondja a katona: - Na, ha nem, hát ülj ott az ördögbe! Erre azt mondja az asszony: - Én bizony nem ülök! - avval leszökött, az ördög pedig úgy elfutott, mint a szél. Másnap megy a katona hazafelé. Az ördög már várta egy híd alatt, hogy tegye meg királynak. Hát egyszer látja, messze-messze, hogy jön a katona. Az ördög kikukucskál a híd alól, odakiált neki: - Hej, katona uram, nem jön-e az asszony? Visszakiált a katona: - Nem jön, ne félj semmit! Odaérkezik a katona, kibújik az ördög a híd alól, azt mondja neki: - No, én téged királlyá teszek, csak menj el a király leányához; amíg te odamész, én addig elfoglalom. Mindenkinek odaígérik a királykisasszonyt, csak hogy engem ki tudjon hajtani belőle, de senki rajtad kívül ki nem tud hajtani. Te csak mondd: "Bújj ki, ördög!" - egyszeribe kibújok, s elfoglalom egy más királyleányt. De nehogy te onnét is kihajts, mert akkor belédbújok, s örökre benned maradok. Elmegy a katona a városba, hát mindenféle híre van, hogy az ördög elfoglalta a király leányát. Aki ki tudná üzni, annak adná a király leányát, fele királyságát, holta után pedig az egészséget. Megörül neki a katona, elmegy, bejelenti magát, hogy ő ki tudja üzni. Azt mondja az ördögnek: - Bújj ki, ördög! Az ördög egybe kibújik, a katona pedig elveszi feleségül a király leányát, s király lesz. Hát egyszer jön az újság, hogy az ördög egy másik királyleányt foglalt el. Hívatják oda is a volt katonát, de neki nem volt kedve, hogy elmenjen, mert emlékezett rá, mit hagyott meg az ördög. Mégis, hogy sok kincset, drágaságot ígértek neki, csak elment. Azt mondja az ördögnek: - Ördög, bújj ki onnét! Az ördög egyszeribe kibújik, s megindul, hogy bújjék a volt katonába, de a katona nekitoppant, s azt mondja: - Hallod-e, ördög, jön az asszony! Az ördög úgy elfutott ijedtében, hogy a lába sem érte a földet, máig is fut, ha eddig meg nem állt. Kriza János Az álomlátó fiú - székely népmesék - Móra Ferenc Könyvkiadó Budapest – 1961

<https://nepmese.hu/mesetar/mesek/az-egyszeri-asszony-meg-az-oerdoeg>

Benedek Elek: Az obsitos

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, volt egyszer egy királyfi. Ez a királyfi föltette magában, hogy bejár országot-világot s addig meg sem áll, míg magának való feleséget nem talál. Nem bánta, ha király leánya, szegény ember leánya, csak kedve szerint való legyen.

Híre ment ennek az egész országban, még azon is túl, s amerre ment a királyfi, mindenütt kicsődültek a népek a tiszteletére, öregek, ifjak, legények, leányok, de különösen a leányok.

Egyszer egy faluban megpillant a királyfi a leányok között egyet, aki neki erősen megtetszett. Egyenesen ahhoz a leányhoz ment a királyfi, szóba állt vele, s kérdezte:

– Kinek a leánya vagy, húgom?

– Én bizony a gulyás leánya vagyok, felséges királyfi – mondotta a leány.

– Nem bánom én, akárki leánya vagy, feleségem lész te.

Azzal felültette aranyos hintájába, hazavitte a gulyás leányát, papot hívatott, megesküdték, nagy lakodalmat csaptak.

Hanem, hogy szavamat össze ne keverjem, mielőtt a pap elé állottak, azt mondotta a királyfi:

– Hallod-e, te leány, szívem szerint való vagy, feleségül veszek, de azt az egyet kikötöm, hogy sohase szólj ellenemre. Amit én teszek, az úgy van jól, az ellen szavad ne legyen.

Jól van, telik-múlik az idő, élnek nagy békességben. Hanem egyszer az történt, hogy egy szegény ember panaszra jött a királyhoz.

– Felséges királyom – mondja a szegény ember -, a szomszédommal a városba mentünk, én két lóval, ő két ökörrel. Az egyik lovamnak volt egy kicsi csikaja. Útközben megháltunk egy helyen. Mikor újra elindultunk, a csikó a szomszédom ökréhez szegődött, s akárhogy hívtam, többet nem fordult vissza az anyjához. Erre az én szomszédom azt mondta, hogy az én csikóm az övé, s nem akarja visszaadni. Felséges királyom, tegyen igazságot.

– Jól van – mondotta a király -, én teszek igazságot, de abban nem lesz neked nagy örömed, szegény ember, mert én is azt tartom, hogy azé a csikó, aki után megy.

Kimegy a szegény ember nagy búval-bánattal, hogy már a királynál sem lehet találni igazságot, de a másik szobában megállítja a királyné, s mondja neki:

– Te szegény ember, hallám, hogy az uram milyen igazságot tett. Eredj, menj ki az erdőbe, hol az uram vadászni szokott, vígy magaddal egy hálót, azt tedd le egy fatuskóra.

Még egyebet is mondott a királyné, de azt nem mondom most meg nektek, mindjárt megtudjátok. Kimegy a szegény ember az erdőbe, hálót visz, azt leteszi a fatuskóra, s tartja a háló nyelét, mintha halászna. Még egy órát sem ült ott, jött a király. Nézi, nézi, hogy mit csinál a szegény ember, nem is tudta megállani szó nélkül, kérdi tőle:

– Hát te mit csinálsz itt, szegény ember?

– Én bizony halászok, felséges királyom.

– Mit beszélsz te, szegény ember, hát hogy lehet a fatuskónak hala?

Mondja a szegény ember:

– Úgy, mint az ökörnek csikaja.

Megszégyenlette magát a király. Bezzeg mindjárt másképp igazította az igazságot, s visszaadta a csikót a szegény embernek. Hanem hogy, hogy nem, mindjárt arra gondolt, hogy erre a furfangosságra az ő felesége tanította a szegény embert.

Hazamegy a király, mondja nagy haraggal a feleségének:

– No asszony, mégis ellenemre szóltál, pedig felfogadtad, hogy nem szólsz ellenemre, az én házamban nincs többé maradásod. Menj vissza az apádhoz!

Sírt a szegény királyné, de hiába sírt, a király meg nem engesztelődött.

– Hát jól van – mondotta az asszony -, elmegyek, de mit adsz azért, hogy eddig hites társad voltam?

Mondta a király:

– Ami neked legkedvesebb, azt adom, csak menj a házamból.

A királyné hirtelen kifordult az ajtón, tett-vett, készülődött, aztán még egyszer leült a király asztalához, hogy utoljára együtt ebédeljenek, s amíg a király félretekintett, altatót kevert a borospoharába.

Egyszer csak a király elkezd ásítózni, aztán lekoppan a szeme, ledől az asztalra, s ott szépen elalszik. A királynénak sem kellett egyéb, behívatta a szolgálkat, a királyt kivitette a hintóra, befogatott hat lovat, s úgy hajtatott haza az apja házához, a szegény gulyáshoz.

Fölebred a király a gulyás házában, néz erre, néz arra, álmélkodva kérdi:

– Hát én hogy kerültem ide?

– Te bizony úgy, lelkem uram, hogy azt mondtad: vihetem, ami nekem legkedvesebb. Hát nekem te vagy legkedvesebb, elhoztalak.

De bezzeg egyszeriben elmúlt a király haragja erre a beszédre, megölelte, megcsókolta a feleségét, aztán hintóba ültek, szépen hazamentek, s éltek halálig, mint két gerlicemadár.

<https://gyerekmese.info/az-obsitos/>

Az obsitos és az okos lány (Magyar népmese)

Hol volt, hol nem volt, volt egy szegény ember, egy legényt elvittek katonának. És letöltötte a három év katonaidőt, pont mán ment hazafelé. Hát régen csak ugye gyalogosan elindult hegyen-völgyön keresztül. Hát egy kis tanyára ért. Mán akkor nagyon megszomjazott, látott egy kis házat, beszólt: - Adjon Isten jó napot! De hát csend vót, nem szólt senki se. Hangosabban odaköszönt: - Adjon Isten jó napot! Lakik itt valaki? Hát ínég akkor is csend vót. Hát mire má harmadszorra köszönni akart, hát kilépett a házból egy nagyon szép jány. Mingyá meg is tetszett az obsitosnak. Hát oszt mondja neki, hogy: - Nagyon szomjas vagyok, kaphatnék-e egy pohár vizet? A jány fogta a poharat, a kúton húzott vizet, megkínálta az obsitost. Az obsitos érdeklődött, hogy: - Hát csak egyedül laksz itten, ezen a tanyán? - Nem - aszongya -, anyám bent van, főz fölalát. Hát oszt gondolkodott az obsitos, hát nem tudta elképzelni, hogy mi az, hogy fölalá. - Hát apád? - Az kint van a mezen - aszongya. - Mit csinál? - Vadászik. - Hát mire vadászik? - Hát az ugye különösre vadászik - aszongya. - Amit megfog, az otthagyja, amit meg nem fog meg, azt hazahozza. No, a katona, a leszerelő katona ebből se sokat értett. - Hát a testvéred? - aszongya. - Hát az meg kis bajból nagy bajt csinál. Kint van a határba. Hát ebből se nagyon sokat... De nagyon megtetszett neki a jány, hát megkérdezte, hát hogy ez most okos vagy nagyon buta. - Hány éves vagy, te jány? Aszongya a jány: -Én annyi, amennyi. Anyám kétszer annyi, apám ötten több, hárman teszünk ki százat. Hát mán megszólalt oszt akkor az obsitos, hogy: -Ide hallgass, mosten vagy nagyon okos vagy, vagy buta vagy! Aszongya: - Buta

maga, ha - aszongya - nem érti, hogy én mit beszélek. Hát aszongya: - Magyarázd el, mert én nem értem! - Hát anyám bent van a konyhába - aszongya -, babot főz. Ahogy a bab a fazékba le s fõlszaladgál, hát az a fõl-alá. Hát apámnak meg - aszongya -a gatyába annyi sok bolha van, hogy kiment -aszongya-a határba, az vadászik a bolhákra. Amit megõl, aztat otthagya, amit meg nem sikerül megõlni, azt hazahozza. A testvérem - aszongya - az meg - aszongya - kiment árkot ásni, a fõdünk végét mind eljárják, az kis árokból nagyot csinál. - Hát de - aszongya - akkor hát mondd meg, hogy hány éves vagy? - Hát én tizenkilenc, anyám a duplája, apám meg ötten több, így hárman teszünk ki százat. Aszongya neki: - Hát te tényleg nagyon okos vagy! Elgyüssz hozzám feleségül? Aszongya: - El hát. Híttak egy öreg papot, fõltette a vaskalapot. legényt lejányt összeadott. csaptak nagy lakodalmat. boldogan éltek, míg meg nem haltak. Magyar Zoltán A herencsényi mesemondó - Balassi Kiadó Budapest – 2004

<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/az-obsitos-es-az-okos-lany>

Az ecceri huszár (Magyar népmese)

Hol vót, hol nem vót, vót egyszer egy huszár. Az a huszár letõtötte az idejit, s elindult hazafelé. S hát ahogy menyen hazafelé, há' béért egy nagy faluba. S a falu végénél egy jó idõs bajusszas ember sirdogált a kapuban.

- Jó napot, bácsi!

De csak:

- Bú-ú-ú! – sírt az ember.

- Hát kend métt sír, ugyanbiza?

- Én azért sírok – mondja –, me megvert édesapám.

Nagyot kacagott a huszár, s azt mondja:

- Hát ugyanbiza métt verte meg? Elyen meglett idõs bajusszas embert megvert az édesapja?

- Azt nem tudom – mondja –, kérdezze meg!

- Há' hol van az édesapja?

- Ott az udvaron válogatja a búzát ki a konkolytól.

Na, gondolja magában a huszár, ez..., – ha má' ez es félidõs* ember, s még az apja olyan jól lát, hogy a búzát ki tudja a konkolytól válogatni, hát erre kíváncsi vagyok.

Menyen es oda, s látja, hogy az udvaron ki van téve egy nagy asztal, s arra kitõtve egy zsák búza, – s jó idõs ember, jó nagy bajusszal – s válogatja a búzát a konkolytól ki.

- Jó napot, bácsi!

- Adjon isten vitéz uram! – köszön vissza az ember.
- Há' mondja csak meg nekem, hogy métt verte meg a fiát? Sír a kapuban.
- Hát én azért vertem meg, me' nem fogadott szót a nagyapjának.

Hé te, gondolja magában a huszár:

- Vajon métt nem fogadott szót?
- Hát azért - azt mondja -, mert a nagyapja vágta a fát a szin-alatt, s mondta, hogy vigyen a nanyájának* egy ölvel* bé, s nem fogadott szót.
- Há hol van a nagyapja?
- Mondom, hogy vágja a fát!

Gondolja magában a huszár, hogy ezt én megnézem. Ha még a nagyapja es tudja vágni a fát, hát az melyen lehet? Menyen oda, s há látja es, hogy az öreg elég jól vágja még a fát. De vót egy jó araszos szakálla, de meg se vót még görbülve. Azt mondja:

- Jó napot bácsi!
- Adjon isten vitéz uram!

Mondja csak meg nekem, hogy kend hány esztendős, hogy elyen jól bírja magát!

- Én biza megfejtettem*, hány esztendős vagyok. Hanem édesanyám ott gyomlál a kicsi kerbe, – a virágokat gyomlálja –, s ő meg tudná mondani, hogy én hány esztendős vagyok.

Jaj a pilátussát, – azt mondja a huszár –, hát ennek még az édesanyja es él? Menyen es oda a kicsi kerthez, s azt mondja:

- Jó napot, néni!
- Adjon isten édes fiam! – Le vót hajolva az öregasszon, gyomlált.
- Mondja csak meg nekem édes nénékém, hogy kendnek a fia hán esztendős?

- Jaj, vitéz uram, én azt megfejtettem. Hanem tudja-e, ha reaér, menjen el a paphoz, me' annál van a keresztlő levele. S az meg tudja mondani a plébánián.

- Hát még él a pap?
- Él hát – mondja –, hál istennek!

Menyen a huszár oda, s hát kopogtat a plébánián. Azt mondja a pap, hogy:

- Tessék!

Bémenyen a huszár. A pap oda vót hajolva egy nagy könyvre, s immádkozgatott. Azt mondja:

- Mivel szolgálhatok édes fiam?

- Tisztelendő úr, mondja meg nekem, hogy ez s ez a bácsi hány esztendős, s annak az anyja!

Hamar forgatja es a könyvet, keresi ezt a könyvet es a pap, keresi azt es.

- Jaj a pilátussát - mondja -, az édesanyám künn van a szőlőbe kapálni, s elvitte a templom kócsát, s benn van a templomba az a nagy könyv, – nincsen itthon.

Megvakarta a fejét a huszár, s azt mondja:

- Hát melyen öreg lehet a tisztelendő úrnak az édesanyja, hogyha még az es a szőlőbe kapál? S az vitte el a kócsot?

- Hát biza – mondja – öregnek elég öreg má'. Foga se igen van, hajlott hátú, de azért eldógoztatik, mert még az én nanyám es él, s arról es kell gondoskodjunk.

Aztán az öreg asszon nem jött haza, – a papnak az anyja –, hogy hazahozza a kócsot, s így a huszár nem tudta meg, hogy hány esztendősek.

De ha arra jár valaki, akkor megkérdezheti.

Itt a vége, fuss el véle!

http://users.atw.hu/nepmesek/marimese/Kakasdi/1_60-t%F3l/html/1_82.htm

A katona meg a szabólegény (Magyar népmese)

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, volt egyszer egy katona. Ez a katona erősen szerette a boritalt. De elnézték ezt a gyöngeségét, mert máskülönben olyan vitéz ember volt, hogy nem volt párja az egész ármádiában. Volt is annyi monétája, hogy nem fért a mellén. De pénze is volt annyi, hogy szinte fölvetette. Ez a király is adott neki ajándékot, meg az is, meg mindenki a vitézségéért. No, hogy sokat ne mondjak, volt már neki ezer pengő forintja tiszta ezüstpénzben. Gondolja magában egyszer: mit tudjon ő csinálni ezzel a sok pénzzel. Elmegy a generálishoz, s megkéri, hogy tegye el az ő pénzét, amíg a katonaságot leszolgálja. Hiszen a generális el is tette a pénzt. Hanem, amikor a katona indulóban volt hazafelé, s kérte a pénzt vissza: olyan ötvenet vágatott a talpára, hogy tudom, holta napjáig sem felejtette el. Na, szegény katona, most már mehatsz haza pénz nélkül. El is indult, de útközben egyet gondolt, s nem ment haza, hanem ment egyenesen a királyhoz, hogy bepanaszolja a generálist. Amint megy, mendegél egy nagy erdőn keresztül, egy csárdához ér, s bemegy oda. - Adj' isten, jó napot! Ki van itthon? Elébe szalad a korcsmáros nagy lelkesedéssel s mondja: - Jaj, hol jár itt, vitéz uram, ilyenkor? - Milyenkor? - Hát nem tudja kend, hogy tizenkét betyár van az erdőben, s azoktól még senki sem szabadult meg élve?! Alig mondja ezt a korcsmáros, belép a csárdába egy szabólegény. Köszön: - Adj' isten, jó napot! Mondja ennek is a korcsmáros: - Jaj, hol jár kend itt ilyenkor?! - Milyenkor? - Hát azt sem tudja kend, hogy tizenkét betyár van az erdőben?!

Azoktól még senki sem szabadult meg élve! Megijed a szabólegény, de nagyon, hogy még a hideg is kirázta, s mindjárt bebújt az ágy alá. Hanem a katona nem ijedt meg. Nagyot ütött a kardjára, s azt mondta: - Egy életem, egy halálom, a betyárokat megvárom. Hát, jönnek a betyárok, s mindjárt elvégezik, hogy a katonát fölakasztják. - Jól van - mondja a katona -, csak akasszatok fel! Nem bánom, csak azt engedjétek meg, hogy jóllakjam utoljára. - Hadd egyék s igyék - mondá a rablóvezér -, lakjék jól utoljára! Hozott a korcsmáros egy porció paprikást, melléje egy üveg bort. Azt megette, itta a katona. Akkor aztán mondta a rablóvezér egy betyárnak: - No, most vigyétek s akasszátok fel! - Azzal bizony ne fáradjatok - mondá a katona -, majd megölöm én magamat. Tetszett a betyároknak ez a beszéd. - Hát ölje meg magát! Ők még úgysem láttak olyat, hogy valaki magát megölje. Azt mondja a katona a korcsmárosnak: - Korcsmáros úr, töltsön meg egy üveget félig borral, félig pedig paprikával. A korcsmáros megtölt egy nagy üveget borral s paprikával. - Na, most nézzetek ide - mondá a katona -, ezt az üveget kiiszom, s mindjárt meghalok! Mit gondoltok, mit csinált a katona? Hát csak nézzetek ide! A bal kezében volt az üveg, a jobb kezében a kard. Aztán hirtelen sarkon fordult. A boros paprikával szemeloccsintotta a tizenkét betyárt. Azok mindjárt elvesztették szemük világát. Ő meg a kardjával mind a tizenkettőnek levágta a nyakát. De bezzeg most már kibújt az ágy alól a szabólegény is. - Na, vitéz katona uram - mondá a szabólegény -, megmenté kend az én életemet is. Jótétel helyébe jót várjon! Hozok én kendnek egy szép leányt s egy szén asszonyt. Válassza azt a kettő közül, amelyik szíve-szeme szerint való. Elmegy a szabólegény, s egy óra, kettő sem telt belé, vissza is jött, s hozott egy leányt meg egy asszonyt. - Melyiket választja, vitéz uram? Bezzeg hogy a leányt választotta, mert az olyan szép volt, hogy a napra lehetett nézni, de arra nem. Hiszen különben is jó volt, hogy a leányt választotta, mert az asszony a szabólegény felesége volt. Hanem azt már csakugyan nem tudta a szegény katona, hogy a szabólegény maga a király, aki szabólegény képében járt-kelt az országban, hadd lássa, hogy s mint vannak a népei. Ott mindjárt összeadták a leányt a katonával. A szabólegény pedig elment a feleségével, otthagyta a fiatalokat a csárdában. De a leány a világért sem mondta volna meg, hogy ő ki s mi. Mindig azt hitte a katona, hogy csakugyan szabólegény leánya. Na, eltelik a nap, eltelik az éjszaka. Hát reggel jön a szabólegény, akarom mondani, a király, hatlovas hintón. Utána egy másik hatlovas hintó. Hoz a katonának aranyos ruhát, hadd öltözzék fel belé. Ámult-bámult a katona, nem tudta elgondolni, hogy mi történik vele. Ahogy felöltözik a szép aranyos ruhába, felültetik a hintóba, melléje a feleségét. De a katonának cudar rossz kedve volt, mert azt hitte, hogy ezzel a nagy pompával bizonyosan vesztőhelyre viszik, amiért levágta a tizenkét betyár fejét. Eleget cirókálta-marókálta a felesége, biztatta, hogy ne legyen olyan szomorú, mint a háromnapos esős idő. Szomorú volt a katona, szavát sem lehetett venni. Egyszer aztán

megérkeznek a király udvarába, fölmennek a palotába. S hát ott már állott a nagy lakodalom. Ott volt a sok herceg, gróf s báró, várták a vitéz katonát. Most már ő is megtudta, hogy kinek a veje. A király mindjárt neki akarta adni egész királyságát, a fejébe akarta nyomni a koronát. De a vitéz katona azt mondta: - Nem kell most nekem, édesapám, sem ország, sem korona. Csak azt a regimentet adja a kezem alá, amelyiknek a generálisa eltagadta a pénzemet. Hiszen ezt jó szívvvel adta a király, hogyne adta volna. Na, volt is aztán kínja a generálisnak. Még ma is vakarja az ötven bot helyét, ha meg nem halt. Itt a vége, fuss el véle!

<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/vitezes-mesek/a-katona-meg-a-szabolegeny>